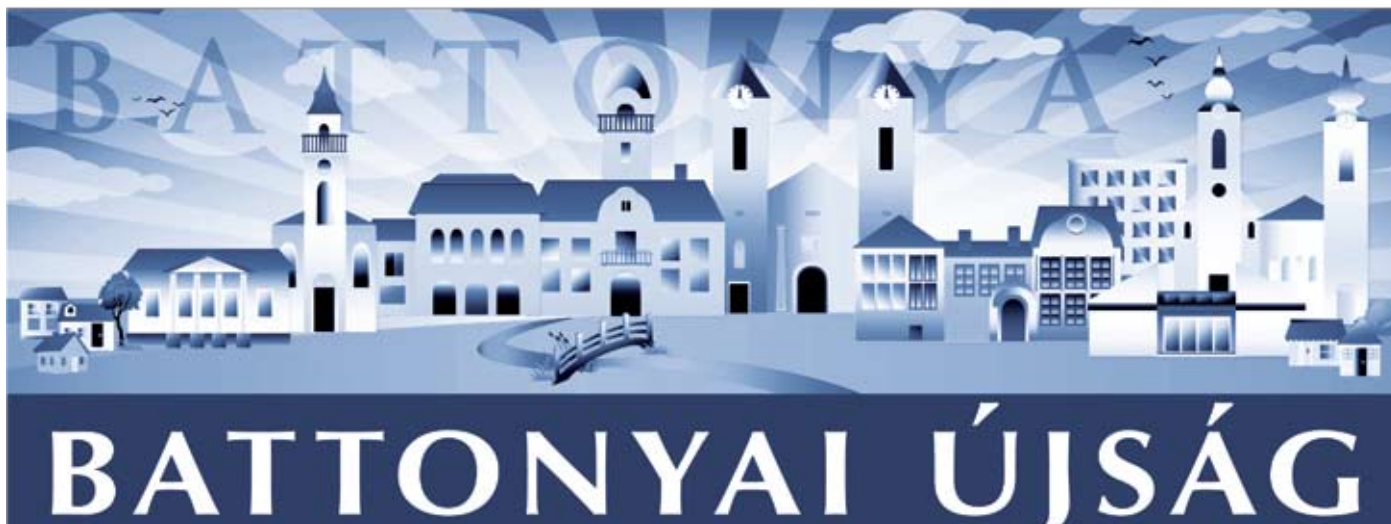

XXII. évfolyam 3. szám

2015. október

Tisztelt Battonyai Polgárok!

A Képviselő-testület kiemelten fontos feladatának tartja, hogy a város gazdasági helyzetén változtasson. A 2015. 04. 21-i ülésén elfogadott egy gazdasági programot a települési rehabilitációval kapcsolatban. A program ideje egybeesik az Európai Unió következő fejlesztési periódusával is.

A program lehetőségeinkkel összhangban összefoglalja azokat a feladatokat és célokat, amelyek a helyi sajátosságok, adottságok és a gazdaság szereplőinek figyelembevételével biztosítják annak végrehajtását.

A város adottságai, köztük a gazdasági, nem rosszak. Minden lehetőséget meg kell ragadni, hogy kitörjünk a

lemaradó és felzárkózni képtelen települések köréből.

A gazdasági program fő fejezetei a következők:

- Városfejlesztés, településfejlesztés
- Gazdaságélénkítés feladatai a gazdaság szereplőivel együtt
- Egészségügyi és szociális ellátás fejlesztése
- Ifjúsági és sport ellátás fejlesztése
- Oktatás és kultúra fejlesztése

A program részletes leírása megtalálható a város honlapján,

<http://www.battonya.hu/onkormanyzat/gazdasagi-program/>.

A város minden egyes polgárának akarnia kell a változást és tenni azért, hogy az megvalósuljon. A célok elérése érdekében fórumokat szerveztünk

és szervezünk, inspiráljuk az embereket, hogy éljenek az eléjük felvázolt lehetőségekkel.

Fejlesztési elképzelésünk érdekében együttműködünk a kormányzattal, a Dél-Békési Kistérség, a Békés Megyei Önkormányzat és a helyi Leader csoport megfelelő szerveivel.

Az önkormányzat és a gazdasági élet szereplőinek pályázataihoz felkészült projektmenedzsereket tudunk ajánlani. Úgy gondolom, minden lehetőség és feltétel adott. Mindannyiunk közös érdeke és felelőssége a program végrehajtása, amelyet összefogással tudunk megvalósítani.

Battonya, 2015. október 1.

Marjai János polgármester

Területi Operatív Program

Magyarország a számára 2014-2020 között rendelkezésre álló uniós források felhasználását tíz operatív program keretében tervezi.

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) fő küldetése, hogy kereteket biztosítson a területileg szétosztott fejlesztések tervezéséhez és megvalósításához. Fejlesztései között helyet kapnak a közvetlenül a közsférára, a helyi társadalomra és környezetre irányuló fejlesztések is.

Kivonatok a TOP felhívásából:

Magyarország Kormányának felhívása a helyi önkormányzatok számára, a térségi gazdasági környezet fejlesztése, a foglalkoztatás elősegítése érdekében:

- A Kormány Partnerségi Megállapodásban célul tűzte ki a turizmus területi adottságaiban rejlő potenciál kibon-

takozása révén a térségi és a helyi gazdaságfejlesztést.

- A fejlesztések által javul a helyi vállalkozások működési környezete, amely középtávon munkahelymegőrzést, illetve teremtést eredményezhet és hozzájárulhat a város- és a gazdasági szereplők együttműködésének erősítéséhez.

- A jó minőségű szociális ellátások (idősek, hajléktalanok, gyermekjóléti, fogyatékos, szenvedélybeteg személyek) új férőhelyek, infrastrukturális fejlesztésének megvalósítását javítja.

- A felhívás, támogatás célja hogy megyei szinten átfogó, országos paktum rendszer jöjjön létre, melynek alapjait a helyi megállapodások alkotják.

„A jövőt gyermekeinkkel építjük”

— A Békés Megyei Önkormányzat tájékoztatója —

November közepén zárul az a projekt, amelynek célja, hogy az egészséges életmódot, az egészséges táplálkozást és a sportot népszerűsítse, hozzásegítve a pályázatban részt vevő több ezer Békés megyei embert, hogy életét egészségesebben, hosszú ideig élvezze. A nyitórendezvényt Orosházán tartották.

Sikeres projektről számolt be még tavasszal három közreműködő partner: a főpályázó, a Békés Megyei Önkormányzat által alapított Békés Megyei Területi Társadalmi Aktivitás Nonprofit Kft. és két konzorciumi partner, a Dél-Békési Kistérség Többcélú Társulása valamint a Dél-Békés Mezőgazdasági Termelőiért Közhasznú Alapítvány.

„A jövőt gyermekeinkkel építjük” - Komplex területi társadalmi aktivitás program a versenyképes Békés megyéért! című projekt keretében megyénkben komplex területi társadalmi aktivitás programot valósítanak meg. A pályázat november közepéig tart.

A több mint 930 milliós, 100%-os támogatottságú program a mezőkövácsházi kistérség kivételével teljes Békés megyét érinti. Miért éppen Békés megyét? A projektet a megyében tapasztalható problémák indokolják, mint a csökkenő demográfiai, a szegénységi, a magas munkanélküliségi, az alacsony iskolázottsági mutatók, a lakosság rossz egészségügyi állapota, a jövőkép-, és az öngondoskodás hiánya, a magas halálozási ráta, a szakképzettség hiánya, elöregedés, aluliskolázottság, gyenge gazdasági mutatók. Ugyanakkor a megyében két – korábbi elnevezéssel élve – LHH-s, leghátrányosabb helyzetű járás is található, ez is egyértelműen indokolja a komplex fejlesztési program szükségességét.

A projekt elsődleges célja a lakosság foglalkoztathatóságának és képzési lehetőségeinek javítása, a lakosság társadalmi részvételének növelése, az alapvető életvezetési készségek bővítése, a lelki és fizikai egészség javítása.

A program célcsoportjai az óvodások, iskolások, az alap-, közép- és felsőfokú ok-

tatási intézmények tanulói és a felnőttképzésben részt vevők, a regisztrált munkanélküliek, a családok és helyi közösségek, a munkahelyi környezet, a helyi társadalom, a civil és más nonprofit, illetve for-profit szervezetek, szakemberek (képzők képzése), idősek (60 év felettiek) valamint közintézmények alkalmazottai.

A programelemek is változatosak: alapvető feladat a humán erőforrás fejlesztése, amely a kompetenciafejlesztéstől a hagyományos képzésig, ill. az e-learning anyagok használatától az önképzés lehetőségének elsajátításáig sokféle lehetőséget magába foglal. A tudásbázis javítása, a lakosság lelki és fizikai egységét fejlesztő módszerek, egészséges munkaerő program, kommunikációs és ismeretterjesztés, helyi gazdaságok fejlesztése, sport, szociális szervezetek lehetőségei. Az egyéni mentorálástól a csoportos tanácsadásig, a közösségi rendezvények szervezésétől az életmódklub-jellegű műhelyfoglalkozásokig többféle eszközt felvonultat. Az elemek a helyi társadalom szintjén, összeadódva fejtik ki hatásukat. Elengedhetetlen a tartós szemléletformálás: tudni kell, belül mi zajlik az emberben, amikor változik.

Támogatás a felsőoktatásban résztvevőknek

2016-ban is lesz Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer, a pályázathoz a megyei önkormányzat is csatlakozik.

2015-ben 51 Békés megyei település csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer pályá-

zatához, amelynek célja, hogy a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatási tanulmányait támogassák. 679 diáknak tudtak ilyen módon ösztöndíjat juttatni. A megyei önkormányzat egységesen, minden települési önkormányzat által támogatott Bursa-A kategóriában pályázó diáknak kiegészítő támogatásként 1000 forint/hó összeget állapított meg.

2016-ban is lesz Bursa Hungarica, mindez az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő szóbeli tájékoztatásából derült ki. Legutóbbi, Szarvasra kihelyezett ülésén Békés Megye Képviselő-testülete arról döntött, hogy csatlakozik a következő évre vonatkozó pályázati fordulóhoz is, az ehhez szükséges keretösszeget a 2016. évi költségvetési rendeletben különítik el.

Jól alakult az első félév

Tájékoztató hangzott el a szeptemberi megyegyűlésen a Békés Megyei Önkormányzat 2015. évi költségvetésének első félévi teljesítéséről. Takarékosan gazdálkodik az önkormányzat, mindez abból a tájékoztatóból derült ki, ami a 2015. évi költségvetés első félévi teljesítését taglalja. Az önkormányzat bevételei az időarányoshoz képest 67%-ban, a kiadások 50%-ban teljesültek, míg a hivatal tekintetében a bevételek 67, a kiadások 36%-ban teljesültek. Eszerint vannak még tartalékok a rendszerben, amelyek szükségesek is, hiszen még nem lehet tudni, hogy a projektmenedzsmenti feladatok milyen plusz terhet rónak majd az önkormányzatra.

„Polgárokért” díjat alapított a testület

Az új elismerést - ami egy díszoklevél és egy kitűző - első alkalommal novemberben veheti át a kitüntetett.

Szarvasi, kihelyezett ülésén a megyei közgyűlés megalkotta a kitüntető díjak alapításáról és adományozásuk rendjéről szóló rendeletét. Ebben, bár némileg módosítva szerepel a korábban már adományozott „Békés Megyéért”, „Elnöki elismerés” és „Nemzetiségi díj” kitüntető díjak, de alapítottak egy új elismerést „Polgárokért” elnevezéssel. Ezt olyan polgármester vagy volt polgármester kaphatja meg, aki megyénk-

ben legalább egy önkormányzati cikluson keresztül végzett közéleti tevékenységet, mely során Békés megye történelmi hagyományaira építve kiemelkedő szerepet töltött be a megye fejlődésének előmozdításában, hagyományainak megőrzésében, elért eredményei és munkássága példát mutat utódai számára. Az elismerés annak is adható, aki korábban „Békés Megyéért” vagy „Elnöki elismerés” kitüntetésben részesült. Az elismeréshez egy kitűző és egy díszoklevél jár, amit a megyei önkormányzat elnöke ünnepélyes keretek között ad át a kitüntetettnek.

A meglévő elismerések annyiban módosultak, hogy most már posztumusz is adományozhatók.

Beszámoltak munkájukról a polgárőrök

A megyei közgyűlés Szarvasra kihelyezett ülésének napirendjén szerepelt a Békés Megyei Polgárőrök Szövetségének tájékoztatója, amelyből kiderült, hogy a szövetséghez 71 egyesület tartozik, taglétszámuk 2460.

2014-ben a megyei szövetség tagjai több mint 260 ezer óra szolgálatot teljesítettek közhasznú tevékenység formájában, polgárőri tevékenységet a törvényi feltételeknek megfelelően végeznek. Gyarmati Sándor elnöke elmondta, hogy együttműködési megállapodást kötöttek a rendőrséggel, így törvényes segítői a közterületeken végzett bűnmegelőzésnek. A rendőrség mellett a katasztrófavédelemmel és a Nemzeti Adó és Vámhivatallal is kiváló kapcsolatot ápolnak, a Vöröskereszt által szervezett váradásokban, segélycsomagok osztásában is közreműködnek. Segédkeznek a postai dolgozóknak a különböző járandóságok, például nyugdíjak kifizetések, de fontos szereplői egy-egy labdarúgó esemény lebonyolításának. Kapcsolatuk az önkormányzatokkal, járási hivatalokkal a lehető legjobb, minden kérdésnek igyekeznek eleget tenni, és ahol csak lehet, segítenek.

Kolbász, pálinka, méz és libamáj gazdagította Békés megye kosarát

A Szent István-bazilika előtti téren ismét bemutatkoztak a magyar értékek, Magyar-

ország 19 megyéje – közöttük Békés megye – mellett a határon túli magyarság is elhozta értékeit, nemzeti és tárgyi kultúráját, hagyományait. 2013-ban hagyományteremtő céllal, első alkalommal rendeztek Magyar Értékek Napját. Az esemény nagy sikerére és értékőrző jelentőségére tekintettel a Nemzeti Művelődési Intézet és a Magyar Nemzeti Hungarikumok és Értékek Szövetsége ismét megszervezte a nagyszabású programot. Az együttműködés eredményeként második alkalommal megvalósuló nagyszabású, értékorientált esemény a Kárpát-haza szellemi és tárgyi kulturális örökségének legjavát vonultatta fel a magyarság szimbolikus jelentőségű helyszínén, Budapesten, a Szent István Bazilika előtti téren.

A 19 megye, valamint a határon túli magyarok területek értékeit és több száz fellépőt felvonultató eseményt a közös értékek fölött érzett felelősségtudat és széleskörű szakmai-társadalmi összefogás hozta létre.

A programot a Honvédelmi Minisztérium vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár Katonazenekar műsora indította, majd az ünnepi megnyitó után a téren felállított pavilonokban Magyarország 19 megyéje valamint a határon túli magyarság szervezetei mutatták meg nemzeti hagyományaikat, tárgykultúrájukat és a térség emblematisztikus értékeit. A rendezvény célja, hogy felhívja a figyelmet a hazánkban feltehető értékek sokszínűségére, azok megőrzésének és továbbadásának felelősségére. Annak érdekében, hogy szellemi örökségünk is méltóképpen reprezentálva legyen, a téren felállított színpadon a kiemelkedő eredményt elért hazai és határon túli amatőr művészeti csoportok bemutatóival is kiegészült a program. A fellépők magas színvonalú ízelítőt nyújtottak emblematisztikus kulturális értékeikből, ezáltal is hozzájárulva ahhoz, hogy a figyelem közös kincsünk, a Kárpát-medence magyar értékei, sajátos

hagyományai felé forduljon. Békés megyét Jankov Gyöngyvér és Kopasz Zsófia képviselte, akik népdalokat adtak elő.

Az esemény rangjának emelése érdekében egy új, ünnepélyes programelemmel is bővült a Magyar Értékek Napja: minden megye egy-egy kiemelt, jellegzetes értékét vagy azt szimbolizáló termékét ökumenikus szertartás keretében áldották meg. Békés megye kosarát a két hungarikum, a gyulai és a csabai kolbász mellett pálinka, akácméz és hízott liba májából készült termék gazdagította. A termékcsomagot és Békés megye díszzászlaját a Hudák Család Képzőművészeti Műhelyében készült ruhából öltözött fiatalok vitték Zalai Mihály, a Békés Megyei Önkormányzat elnöke kíséretében.

Mindezek mellett egyéb programokkal is kiegészült a rendezvény, a gyerekeket is ismeretterjesztő céllal – a Magyar Értékek és Hungarikumok játszóháza várta, ahol a család legfiatalabb tagjai óriás méretű szabadtéri játékokon egy-egy hungarikum fényképet állíthattak össze. Lehetőség volt meglátogatni a Parlamentet és a Néprajzi Múzeumot, de akár városi sétára is indulhattak a vállalkozó kedvűek. Az eseményen ismét kiállították és bemutatták a Magyar Értékek Vándortérképét és Vándorkódexét. A szimbólum értékű kódex és a térkép 2013-ban a Magyar Értékek Napjáról indult országjáró útjára. Az elmúlt hónapokban a térképen kézlenyomatukat hagyták mindazok, akik számára az értékek jelentik a közösség egységének és erejének alapját.

A program végén kezdődő ünnepi szentmisét követően a programot Sebestyén Márta Kossuth-díjas és Liszt Ferenc-díjas magyar népdalénekes, előadóművész és a Mária Rádió kórusverseny ezüst minősítésével és különdíjával bíró Hunyadi Vándiák Kórus közös hangversenye zárja a Szent István Bazilikában.

SZAKRÁLIS MŰVÉSZETEK HETE

Szeptember 19.-e és 27.-e között az idén is megrendezték az országos programsorozatot, a Szakrális Művészetek Hetét, hivatalosan Ars Sacra Fesztivált.

A keletkezése 2007-re datálódik, amikor a Budapesten tartott katolikus városmissziót követően, annak „gyümölcseként” határozták el a szervezők, hogy a remény jeleit mutatják fel az ország érzékeny és érdeklődő lakóinak a kultúrán, a művészetek különböző ágain, az irodalmon, ill. a sajátos nemzeti kultúra értékein keresztül. Így az idei program-sorozat már 9. alkalommal került sor. Már az Ars Sacra Fesztivál első évében számos intézmény csatlakozott a programhoz: katolikus egyház-községek, az egyház kulturális-művészeti és tudományos intézetei, de világi intézmények: múzeumok, galériák, színházak, koncerttermek is. S mindezek nagy értéke még, hogy minden programon és minden helyszínen az érdeklődők ingyenesen vehettek részt.

Az idei év fesztiváljának mottója Péter apostol első leveléből vett idézet volt: *Szentek legyetek!* (1Pét 1,16.) Vagyis a kultúrán keresztül az ember nemesedik, „emberibb ember” (Sík S.) válhat belőle.

A battonyai katolikus egyházközség 2011-ben vett részt először, különböző kulturális programjaival a fesztiválon: orgonahangversennyel, a Községi Házban megrendezett kortárs képzőművészeti kiállítással, a „Templomok éjszakája” napján (ez is része a fesztivál-sorozatnak) egyik évben különleges, az érdeklődők által nem, vagy alig látható szakrális műtárgyakat, ipar-, és ötvösművészeti

értékeket láthattak rögtönzött kiállításon az érdeklődők. Harmadik éve pedig ebben az időszakban a Mikes Kelemen Katolikus Középiskola és Általános Iskola diákjainak szervezzük meg egy-egy napon a Szakrális Művészetek Napját. A diákok szakavatott irányítással látogatták meg a templomokat, keresték fel az értékes útmenti feszületeket, a Molnár-C. Pál Emlékházat, voltak vetélkedők és számos egyéb értékes programba kapcsolódhattak be.

Az idén erre a napra hívtuk meg Várkonyi János festőművészt, aki előadást és grafikai kurzust tartott a diákoknak, valamint a

battonyai születésű Kiss Ottó József Attila-díjas író-költőt, aki író-olvasó találkozón vett részt a diákokkal.

Mint ahogyan országosan, helyben is az volt a szándéka a szervezőknek, hogy valódi értékekre, valóságos és spirituális-intellektuális kincsekre irányítsák rá a kibontakozó értelmű és azt befogadó diáksereg figyelmét.

2016-ban szeptember 17.-e és 25.-e közötti időszakban szervezik meg az Ars Sacra Fesztivált, amelynek a mottója: *Reményt és jövőt adok nektek!* (Jer 29, 11.) lesz.

Bajnai István kanonok, plébános

HelpyNet a lakosságnak!

Magyarországon is, mint a világ többi táján a legvesélyeztetettebb csoportba az idősek, a nők és a gyerekek, a fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetben lévők tartoznak.

Mi a megoldás? Ingyenes mobiltelefonos applikációval, vezetékes telefonnal és az önkormányzatoknak, biztonsági cégeknek fejlesztett vezetékes rendszerrel közvetlenül összekapcsoljuk a segélykérőt az intézkedőkkel.

Számtalan problémára nyújthat megoldást: utcai rablás, idősek egészségvédelme, gyermekek biztonsága, nők védelme, családon belüli vagy szomszédok közötti jelzés, katasztrófavédelem, stb

Hogyan működik?

- közvetlenül összekapcsolja a szereplőket(intézkedő/segítő-lakosság): riasztás egy érintéssel
> sms+ e-mail a családtagnak, ismerősnek vagy intézkedőnek
- segít a lakosságnak és a helyi bűnüldözési és biztonsági szervezeteknek:
1000 okostelefon-felhasználó = 1000 szempár = 1000 élő kamera = közösségi bűnüldözés
- segít az intézkedőnek, beavatkozóknak, segítségnyújtónak: vészjelzés fogadása
>azonnali útvonalterv>a riasztó lakos látja, hogy érkezik a segítség

A meglévő okos telefonon, okos eszközökön és számítógépen bárholonnan hozzáférhető!

Vegye fel velünk a kapcsolatot: **HELPPYNET KFT.** 1066. Budapest, Teréz krt. 38. I.110.

Tel.: +36/ 70 9333 786 E-mail cím: info@helpynet.com www.helpynet.com <https://www.facebook.com/helpynet>

A „Battonyán születteM-CP” kiállítás megnyitója Budapesten

Az Ars-Sacra Fesztivál és Kulturális Örökség Napjai rendezvényt sorozat keretében a budapesti Molnár-C. Pál Múterem-Múzeumban került sor

2015. szeptember 18-án a „Battonyán születteM-CP” kiállítás megnyitójára. A kiállítás anyaga a battonyai Molnár-C. Pál Emlékház állandó kiállítása, amelyet egy évre adtak kölcsön Budapestre. Ezt megelőzően, augusztus 20-án a battonyai MCP Emlékházban nyílt kiállítás a budapesti anyagból „Budapestén élteM-C. P” címmel. A kiállítást rendezte Csillag Eszter művészettörténész, Molnár-C. Pál dédunokája, megnyitotta Bellák Gábor művészettörténész, a Magyar Nemzeti Galéria főmuzeológusa. Köszöntőt mondott Antal Nikolett, az Újbudai Kulturális, Pedagógiai és Média Kft. művészeti vezetője. Zongorán közreműködött Csabay Domonkos.

Az ünnepségen Battonya üzenetét Marjai János polgármester tolmácsolta. Csillag Péter, a művész unokája tárlatvezetésével szép keretet biztosított a rendezvénynek. Dr. Palkó Lajosné a battonyai Városi Művelődési Központ és Könyvtár vezetője ismertette a battonyai Molnár-C. Pál Emlékház 2011 óta eltelt időszak alatti fejlődését és a további terveket. Fokozatosan kívánnak megfelelni a kor kívánalmainak, ebben az évben pályázati pénzből digitalizálták a festményeket, amelyek rövid időn belül a világhálón keresztül is elérhetőek lesznek. Bajnai István kanonok, plébános színvonalas előadásával foglalta szakrális keretbe ezt a felemelő és megindítóan szép kiállítást. A két kiállítóhely keresi a további lehetőségeket az együttműködésre. Az őszi folyamán Pesterzsébeten a Gaál Imre Galériában és a dunántúli városokban is megjelennek különböző kiállításokon a battonyai Molnár-C. Pál Emlékházban található festmények. A szervezők célja minél több művészetkedvelő látogatót meginvitálni Molnár-C. Pál nagyszerű munkáinak megtekintésére.

Nagy Könyvtári Show - 10. Országos Könyvtári Napok A battonyai Városi Művelődési Központ és Könyvtár programjai:

Október 6.

- 10.00: **Babaolvasó:** Kerekítő foglalkozás, babák beiratkozása a könyvtárba
- 15.00: **Babakiállítás** megnyitója, gyermekfoglalkozással egybekötve (népek viselete - öltöztető babák)
- 17.30: **Megemlékezés a 13 aradi vértanú tiszteletére** – Battonya Város Önkormányzata és a Városi Művelődési Központ és Könyvtár közös szervezésében
- 18.00. **„13 orgonamű a 13 aradi vértanú emlékére”:** orgonahangverseny a Szentháromság plébániatemplomban (bekapcsolódunk a Római Katolikus Egyházközség által szervezett programba!) - Ezt követően fáklyás felvonulás és koszorúzás az emléktáblánál.

Október 7.

- 16.00: A **„Kulcs egy jobb élethez program”** keretében, „Az egészség útja” programsorozat utolsó előadása *A leggyakoribb diéták otthon* címmel.
- 18.00: **Lénárt Anna: Fagyos ölelés** című könyvének bemutatója

Október 8.

- 16.00 – A Battonyai Értéktár bemutatója
- 16.30: **„A méz igazi kincsestár”** - előadás és kóstoló a helyi méztermelők által termelt mézekből

Október 9.

- 14.00: **„Mesefotel”:** az *Olvas a város*, a *Kölyökolvasó*, a *Kincsesláda* program és a könyvvásárlási verseny eredményhirdetése.
- 18.00: Köszöntjük olvasóinkat: az 1978-ban született (a könyvtár évfordulójával egybekötve), a legidősebb és a legfiatalabb olvasók köszöntése.
- 18.30. **Battonya gasztronómiai és kulturális ingyencégei** - zsűrizés után kóstoló a bemutatott egytálételekből, süteményekből, lekvárokból, stb. Különös figyelmet fordítunk a jellegzetes battonyai ételekre. Kérjük a város lakóit, legye- nek partnereink, fogjunk össze és mutassuk meg, hogy a battonyaiak mindenben kiválóak!
- Egész héten **„Megbocsátás hete”** - eltekintünk a késedelmi díjtól és visszavárjuk könyveinket!

Szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt programjainkra!

Kovács Árpád református lelkész bemutatkozása

(Beszélgetőtárs: dr. Schmidt Gábor)

- Az elmúlt időszakban – a huzamosabb ideig itt szolgáló Fórián László távozása után – viszonylag gyorsan váltakoztak a lelkészek. Mohácsy Nikoletta majd Molnár Imre tevékenysége után most vajon mire számíthatunk? Egy újabb „átmeneti lelkészt” köszönhetünk Önben, vagy esetleg reménykedhetnek a battonyai hívek egy battonyaivá váló lelképásztorban?

Ezt a kérdést már többen feltették nekem. Azt szokás mondani, hogy „Homo proponit, Deus disponit” (Ember tervez, Isten végez).

A lelképásztori szolgálat első szakasza, termékeny része 8 év alatt zárul le. Fórián Tiszteletes Úr is ennyi ideig szolgált itt, ha jól emlékszem, ez idő alatt nagyon sokat tett Battonyáért, nagyon szép munkát végzett. Meg is értem, hogy a battonyaiak fájdalommal vették tudomásul a távozását, nem csak a reformátusok, hanem az egész város.

Addig szeretnék itt lelkész maradni, ameddig úgy érzem, hogy van a munkámnak támogatottsága, amíg van olyan feladat, küldetés, amelyben tudok élni, tudok „égni”. Hogy ez hány év lesz, azt nem tudom. Egyébként nagyapám is lelkész volt, Körösladányban szolgált több mint 40 évig. Ugyanakkor még teljesen más volt a lelkészek szerepe...

- Ha már itt tartunk... beszélne a családi háttéréről is?

Shokás mondani, hogy „ároni családban” nőttem fel. Nem csak nagyapám volt lelkész, de nagymamám és felmenői is tanítók, kántortanítók voltak Körösladány- Szeghalom környékén. E nagymamámnak a nagybátyja Békéscsabán templomépítő lelkész volt. Szüleim már nem voltak lelkészek, én 1973. március 11-én születtem Békéscsabán, ott is nőttem fel, majd Gyulán gépszerelő szakmát tanultam és érettségiztem. 1991-1997 közt végeztem el Sárospatakon a Református Teológiai Akadémiát. Első szolgálati helyem Mezögyánon volt 3 évig, majd Orosháza következett 2000-2012-ig. Ezután két és fél évig Nagyszénáson az öregek otthonában voltam lelki gondozó. Van egy 16 éves fiam, Gergő Botond, aki a Táncsics Gimnáziumban tanul.

- Hogy esett a választás Battonyára?

Szerettem volna visszatérni a lelképásztori szolgálatba, lehetőleg megyén belül. Békés megyében ez az álláshely üresedett meg. Mint mindenhol, itt is éheznek és szomjúhozzák az evangéliumot. Én arra szerződtem annak idején, hogy ahová csak lehet, oda vigyem az evangéliumot, ennek vagyok

megszállottja. Ehhez kérem a segítséget. Akik itt élnek, jobban átlátják a helyzetet, ezért minden jóakarató ötlet előtt – mely Isten dicsőségére szolgál – nyitva van az ajtó.

- Mikor vette át a hivatalt? Mely településen lát még el szolgálatot?

Szeptember 14-én kezdtem meg tevékenységemet. Dombegyház, Kisdombgyház, Magyardombgyház azok a községek, melyek tradicionálisan ide tartoznak. Közülük utóbbin van már csak istentiszteleti helyünk. Ezen túl még Kunágótán és Almás-kamaráson is teljesítek szolgálatot.

- Milyennek találja Battonyát?

Battonyát nem ismertem, de valahogy izgatott mindig, ha hallottam róla a médiában. Gyönyörű a Fő utca a gesztenyefákkal, a park a Száraz-érrel, romantikus város képét mutatja. Milyen jó lenne, ha -e régi házak fel lennének újítva, az ország egyik legszebb kisvárosává válna Battonya.

A Battonya kiejtéssel kapcsolatban kis érdekesség, hogy a helyiek egy t-vel ejtik, míg mindenki más kihangsúlyozza mindkét t betűt... Tehát látszik, hogy én nem vagyok battonyai... bocsánat: „batonyai” igyekszem majd megtanulni. Az identitástudat nagyon fontos, a helytörténet ápolása is nagyon fontos ezzel kapcsolatban. Mindenkinek ott van küldetése, ahol született...

- Az egyénnek az hely a világ közepe, még ha nem is gondol erre...

Valóban, az kell, hogy legyen, és minél többet teszünk egy közösségért az annál inkább a világ közepe lesz. Minden egyes ember fontos kell, hogy legyen a városnak, mindenkinek megvan a maga szerepe, helye a közösségben, ezt éreztetnie kell mind a városvezetésnek, mind a lelképásztoroknak. Nekem ez is célom lesz többek között.

- Ha már így tanév elején kezdődött a szolgálat, ez azt jelenti, hogy rögtön a hitoktatásba is bele kellett vetnie magát! Hány gyermek jár?

Összesen 18 iskolai csoport a szórvány településekkel, ebből 14 csoport itt, ez mintegy 62 battonyai gyermeket jelent. Ez a település református számarányának megfelelő. A minőségre kell majd tenni a hangsúlyt, hogy újra hallatszódjon a gyereksíva a parókia, illetve a templom környékén is.

- A felnőttek templomba járásával mennyire elégedett?

Eddigi tapasztalataim szerint, mintegy

harmincan járnak viszonylagos rendszerességgel az istentiszteletre. Reménykedek abban, hogy valamikor gyermekek számára is tudunk istentiszteletet tartani, de ide munkatársak is kellenek. Munkatársak kerestetnek, imádkozni is fogok érte, hogy legyenek!

- Az ökumenizmus ápolásának régebben nagy hagyományai voltak itt, bár a legutóbbi évtizedre ez már visszaszorult.

Kanonok Úrral már találkoztam, érintettük -e kérdést. Ő úgy tudja, hogy helyi tradicionális szokás szerint a Református Egyház kezdeményezi az ökumenikus kapcsolatoknak a tartását. Én mindenképpen nyitott vagyok erre, különösen, ha a város ezt igényli, hiszen egyek vagyunk a Krisztusban mindnyájan.

- Hívek részéről erre mindig volt igény, ökumenikus imahetekken is szép számmal jelentek meg...

Hogy ez működni tudjon, jelen esetben négy egyező akarat szükséges, rajtam biztosan nem fog múlni.

- Köszönöm szépen a beszélgetést, kísérje Isten áldása munkáját!

Védőnői hírek

2015.12. 04-én 9 órától nőgyógyászati méhnyakrák szűrés lesz a védőnői tanácsadóban. A maximális létszám 25 fő, ezért kérjük, időben érkezzenek!

A vizsgálatra TAJ-kártyát és laccímekártyát feltétlenül hozzanak magukkal!

„Mala Gospojina” Szerb Kultúra Napja

Szeptember 1-jén a szerb iskola is megnyitotta kapuit a tanulni vágyó kisdíákok előtt, és kezdetét vette a 2015/2016-os tanév. Az ünnepélyes tanévnyitót követően a felsőbb évfolyamosok már otthonosan mozogtak az intézmény falai között, az új első osztályosok azonban kicsit félénken, izgalommal, de várakozással telve ültek be az iskolapadba. A kezdeti meglepettséget azonban hamar legyőzte a kíváncsiság, ismerkedés az iskolai felszereléssel és a tanító nénikkel. Az első közös ünnepséget pedig már igazi felhőtlen öröm övezte.

Az év legnagyobb egyházi ünnepe a Kis Boldogasszony, vagy Mala Gospojina, mely egyben a Szerb Kultúra Napja is. Ez alkalomból szeptember 19-én délelőtt hívő és nem hívő egyaránt részt vett a templomban tartott ünnepi szent misén – így tanáraink és diákjaink is – ahol a papunk megszentelte a templomot, és megáldotta a jelenlévőket. Az ünnepség délután folytatódott a templomkertben, amikor is az egyház képviselői ünnepi keretek között megszentelték a búcsú kinevezett komája (kum) által elkészített koljivot, fonott kalácsot, a templomi áldozathoz szükséges bort, és ismét megáldották az egybegyűlteket is. A kolyivo, vagyis főtt búza a bőség szimbóluma, amit kukorral, fahéjjal, kandírozott gyümölcsök-

kel, és apró cukorkákkal lehet gazdagítani, hogy minél ízletesebb legyen. A kalács ke-
rek fonott kalács a végtelenséget jelképezi, amit a borral történő megszentelést követően a pap és a koma közösen háromszor körbeforgat, megpuszil, majd kettétör. A hagyományoknak megfelelően egy darabja a következő év komájához került, a többi, az ünnepi műsort követően, a kolyivoval együtt szétosztottunk a vendégek között. A felnőttek ekkor fogyaszthattak a borból is, a gyerekeket üdítővel kínáltuk. A főtt búzának és a kalácsnak nem csak ezen az ünnepen van jelképes szerepe, minden családi vagy közösségi ünnep velejárója. Az idei búcsú azért is volt jelentős számunkra, mert ez alkalommal iskolánk vállalta magára a koma szerepét. Azáltal, hogy tanulóink tevékenyen is részt vehettek a szertartáson,

rajtuk keresztül intézményünk is részesült az áldásban. Viszonzásképpen szépen begyakorolt ünnepi műsort adtunk, a vendégek nagy öröme. Elsőként az immár 10 éves iskolai zenekar játszott el néhány dalt repertoárjából, majd az énekkar következett. A délutáni műsort iskolánk néptáncsoportja a „Suferini” produkciói zárták, amelyben az egyesület középsofői egy koreográfiával mutatkozott be, a nagy csoport két koreográfiát adott elő. Az ünnep esti táncmulatsággal, bállal fejeződött be, ahol elsőként a Csobánkáról érkező „Rozmarin” szerb néptáncsoport által adott, igen színvonalas műsort tekinthették meg a vendégek. Ezt követően elkezdődött a hajnalig tartó tánc a tököli „Kolo” zenekar közreműködésével!

Körömi Melinda

„SUFERINI” – HAGYOMÁNYŐRZÉS ÉS ÁTÖRÖKÍTÉS

Négy éve Gyenes-Eckbauer Stanislava vezetésével útjára indítottunk egy álmot, melynek megvalósításán azóta is dolgozunk. A létrehozott egyesület megalakulásának elsődleges célja a szerb népi kultúra és hagyományok megőrzése, illetve átörökítése a fiatalabb nemzedék számára.

A csoport tagjait kezdetben iskolánk tanulói és pedagógusai alkották, majd egyre több „külsős” érdeklődő kereste fel a próbákat. Jelenleg 25 aktív tagot számlálunk. Mindegyikünkben a szerb zene és a nép-

tánc iránti szeretet jelenti a közös nevezőt. A „Suferini” nevet 2012-ben választotta az egyesület, mely a népviselet részét is képező nyakék, a „dukát” megfelelője, a bőség és szimbóluma. A régi időkben a gazdag battonyai családok nőtagjai hordták a nyakukban. Mindez a népviseleti ruháink gazdag díszítettségében is megnyilvánul, melynek mindegyike Szerbia egyes tájegységére jellemző sajátosságokat mutat. A „Suferini” nem csupán egy felnőtt táncsoport, magába foglalja az énekkart, és az iskolában szakkereti keretek között már működő, diákokból álló kisebb táncsoportokat is. Megalakulásunk kezdetén iskolai ünnepek alkalmával léptünk fel, majd kis idő elteltével egyre több városi rendezvényre kaptunk felkérést. Ma már rendszeres fellépői vagyunk különböző kulturális rendezvényeknek, nem csak országhatáron belül, de külföldön is. Büszkék vagyunk arra, hogy az áprilisban

megrendezett „Mutasd Magad Dél-Békés” zsűrije arany minősítéssel jutalmazta az énekkar és a kis táncsoport produkcióját.

Legutóbb, szeptember 11-én, a megalakulásának 5. évfordulóját ünneplő aradi „Kolo” táncsoport meghívásának tettünk eleget, ahol egy igazán színvonalas műsor résztvevőjeként adhattuk elő „Brusnik” koreográfiánkat. Szeptember 12-én pedig Békéscsabán a „Békében Békésben” elnevezésű nemzetiségi napon vettünk részt, és képviseltük a szerbséget. Mind a népviseletnek, mind a táncnak nagy sikere volt a fesztiválra ellátogatók körében. A hónap utolsó nagy eseménye szeptember 19-én a „Mala Gospojina”, ahol a korábban említett koreográfia mellett az új „Budzak”-ot ismét megtekinthették vendégeink. A koreográfiák táncleírásait az utóbbi két évben a Szerbiából hozzánk érkező Lyubomir Vujcin koreográfus tanította be, és állította szín-

padra néhány nap alatt. Ezt mi tovább gyakoroljuk, és Stanislava tanárnő irányításával tökéletesítjük.

Próbálunk folyamatosan fejlődni, mindig egy kicsivel jobbnak lenni, minél szélesebb körben bemutatni kultúránkat. Bevonni olyanokat is, akiknek esetleg nincs is szerb kötődésük, de szívesen megismerkednének szokásainkkal, dalainkkal, táncainkkal. Terveink közül talán a legfontosabb egy újabb koreográfia betanulása, mely kizárólag Battonyára jellemző, és táncolt tánclepésekből áll. Mivel ehhez hasonló koreográfiát még nem állítottak színpadra – amit reményeink szerint sikerül is megvalósítani – egyedinek számít majd.

Körömi Melinda

Nyáron napoztunk, úsztunk, sportoltunk, pihentünk...

2015 nyarán az iskolánk – a Magdu Lucian Román Általános Iskola és Óvoda- diákjai közül néhányan a tengerparton pihentek, illetve egészségnevelést célzó életmódtáborban vettek részt.

Június 29. és július 3-a között a városvezetés jóvoltából 17 tanulónk vett részt a „Kulcs egy jobb élethez!” című TÁMOP-os projekt keretén belül egy életmód táborban. A tábor helye a pusztatölklaki Likefest Park volt. A napi programokat, a sportot, lovaglást, kirándulást és a különféle játékokat pedagógusok szervezték és bonyolították le. Borsodi János alpolgármester úr a tábor alatt meg is látogatta a battonyai csoportot.

Kivétel nélkül mindenki nagyon jól érezte magát, és élményekkel gazdagodva jött haza a táborból.

12 gyermekünk Romániában, a Dunadeltán nyaralhatott július 6. és 13. között. A román állam évről évre lehetőséget biztosít iskolásainknak, hogy ezen a gyönyörű helyen tölthessenek el egy hetet.

Gyuláról indultak, külön buszokkal Tulcea kikötőéig, onnan pedig hajóval utaztak Sulinara, a gyerektáborba.

A jó idő, a csodálatos táj látványa, a különböző programok, vetélkedők, felejthetlenné tették a nyaralást.

Mindkét tábor teljesen ingyenesen vehették igénybe diákjaink.

Sutya Miklósné

A Battonyai Románok Nemzetiségi Egyesülete és a Román Nemzetiségi Önkormányzat közös szervezésében került sor a Békés és Csongrád megyei Román Nemzetiségi Önkormányzatok találkozására 2015. június 20-án, amely rendezvényen mintegy 250 fő vett részt.

A vendégek Makóról, Szegedről, Gyuláról, Mezőkovácsházáról, Nagylakról és több különböző településről érkeztek. Megtisztelte találkozásunkat Marjai János Battonya város polgármestere és Borsodi János alpolgármester.

Szeptember 25-én a battonyai román-ság részére az egyesületünk hangulatos gasztronómiai napot rendezett, ahol jellegzetes ételeink elkészítésében jeleskedtek az egyesület tagjai. A rendezvényen hét csapat vett részt, akik különböző házi- as ételeket készítettek. Megkóstoltuk házi sajttal töltött „RETİŞE” -t, a szőlőlevélben készült tötikét, a „SARMALUŢE”-t, de terítéken volt a csorba leves, a bableves, a csülökpörkölt, a babgulyás.

Novemberben egyesületünk rakott puliszka vacsorával kíván kedveskedni tagjainak. Októberben várhatóan újra elkezdődnek a hagyományokkal rendelkező román CHORAL kamarakórus próbái.

December hónapban a Román Nemzetiségi Önkormányzattal közösen szeretnénk megrendezni a Battonyai Románok Kulturális Napját.

*Tompán Angyelné
Fotók: Cronica fotó*

Középpontban a gasztronómia

A Harangvirág Nyugdíjas Klub programjairól és terveiről

Nyugdíjas Klubunk május végén az Országos Nyugdíjas Ki Mit Tud-on kiemelt arany minősítést szerzett a „Nem csak a húszéveseké a világ” c. produkcióval.

A nyereiménnyel együtt a szervező Hontravel Kft öt utazási lehetőséghez kedvezményt biztosított, ebből a csapatunk az erdélyi kirándulást választotta. A kirándulás időtartama alatt (2015. augusztus 13-16) többek között megismerkedhettünk Kolozsvár és Marosvásárhely nevezetességeivel, megnéztük a Medve-tavat. Megtekintettük a parajdi sóbányát, jártunk a Gyilkos-tónál, Korondon pedig megcsodáltuk a gyönyörű népművészeti tárgyakat. Kirándulásunkat Segesváron zártuk. Nagyon szép helyeken jártunk, mindenki nagyon jól érezte magát. Örömmel tovább fokozta, hogy ezt a kirándulást a közös munkának köszönhetjük.

folytatás a következő oldalon

A nyáron részt vettünk a Cserkeszőlön megrendezett Országos Nyugdíjas Találkozón, ahol szintén nagy sikert aratott a bemutatott produkciónk. Többször szerveztünk egy napos kirándulásokat tagjaink részére, így jutottunk el a mórakalmi Szent Erzsébet Gyógyfürdőbe, a makói Hagymatikum Fürdőbe és a tótkomlói Rózsa Fürdőbe.

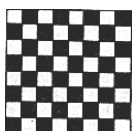
Két alkalommal sütöttünk palacsintát helyi rendezvényeken a battonyai gyerekeknek. Augusztus 20-át is megünnepeltük, minden tagunkat vendégül láttuk egy-egy tál pörköltre, és a „lányaink” által készített finom süteményekre. Augusztus végén meghívást kaptunk a Nagyvarjasi Falunapra, ahol előadásunk szintén elnyerte a közönség tetszését. Az Idősek Világnapja alkalmából rövid, megható műsorral köszöntöttük az időseket a Gondozási Központban. Egész évben jó kapcsolatot ápolunk a környező települések nyugdíjas klubjaival, október 10-én mi látjuk őket vendégül

a Művelődési Központban. Nagyon lelkes és kitartó a csapatunk, összetartunk, mindenki tudása legjavát adja szervezésben és munkában is. Előadásainkon a szereplők átlagéletkora 64-65 év. Műsorainkba igyekszünk humort

venni nem csak magunk, hanem nézőink szórakoztatására is. Klubunk jövőre lesz 55 éves, ezért gondolatban már készülünk az évforduló méltó megünneplésére.

Halász Istvánné, Szénási Andrásné

Battonyai Sakkozók Emlékversenye

Battonya életében 1922-ben jelent meg a sakk, mint időtöltési lehetőség, szellemi műhely, sportág, közösségalkotó erő.

A sakkozásnak is van kezdete, egy kialakulása. *Hogyan lesz valaki sakkozó?* Ki, mi dönti azt el, hogy sakkozó vagy? A közösség, a család, vagy csak egyszerűen veleszületett adottság, tehetség, szemlélet tör utat ebben a világba. Szellemi tevékenységek közé sorolandó sport, de szoros kapcsolatban van lélekkel és testtel is egységben. Szellemi munka, teljesítmény, tevékenység. Nem látványos és hangos. Velünk született belső erők kölcsönhatásának, csiszolódásának, fejlődésének egy lépcsőfoka, ami végtelenségig építhető, folytatható.

A sakkozó egy táncmester, karmester a figurák harmonikus lépéseinek meghatározója, komponálója, alkotója. Az alkotóművész kézzel fogható eredménye a sakkjátszma, ami bármikor megjeleníthető több száz év után is.

Versenység célja a hagyományörzés, a sakk népszerűsítése városunkban, az értékeink bemutatása és átadása. A saktörténetiség fonalát tovább követve a II. világháború után is jelentős sakkélet folyt Battonyán. *Kecskeméti Lajos, Goldschmidt György, Klivényi prépost és Zoltay jegyző* is játszott abban az időben. Hullámvölgy található a battonyai sakk életében 1955-1967 között az elvándorlás és egyéb életesemények miatt.

Bajusz György 1967-től szerves része, „motorja” a helyi sakkéletnek, versenyeknek, ill. azok főszervezője. A sakklevezés igazi képviselője Szántó István, aki világbajnok jelöltségi szintig jutott és zónaközi döntőn is részt vett.

A Felszabadulás Kupa, az Agrár Kupa versenysorozatok és nemzetközi, hazai versenyzői sakkfellegvárrá kialakulását eredményezték a magyar sakkélet számára. Csapatunk rendszeres résztvevője volt a járási, megyei bajnokságoknak, aminek csúcspontja Nemzeti Bajnokság II. osztály Tóth László csoportjában való eredményes játék.

Koronghy Gyula sakkíró 2014-ben a „Magyar sakkcsillagok és meteorok” című könyvében megemlíti Deutsch István battonyai sakkozót, aki korábban a Sárvári Sakktudós szerkesztője, ill. Szántó István levelezési világbajnok jelöltet.

Szóos Béla lelkes, kitartó csapattársunk nevét említem. Továbbá Gál József mesterjelölt, akinek nemzetközi sakkversenyen való részvétele megtalálható a Magyar Sakkvilág című folyóiratban is. Az idő rövidsége miatt csak néhány sakkozót soroltam fel, de a többi sporttársunkra is méltó módon emlékezünk meg ezen a napon.

Hosszú távú célunk a battonyai sakkozók felkutatása, velük kapcsolatos információk gyűjtése, ezen anyagok könyv formájában való megjelenítése.

Terék Gyula

Minőség vagy mennyiség

A minőség és mennyiség örökvényű szellemi értékében nyilvánult meg az I. Battonyai Sakkozók Emlékversenye 2015. szeptember 26-án a Művelődési Központban.

Kvantitatív vagy kvalitatív, ahogy a magasabb kutatási tudományok fogalmazzák eme szellemi értékeket. Történetiség szempontjából ebben az időszakban rendezték a „Felszabadulás Kupát” a battonyai sakkéletben.

Két csoportban zajlott a verseny, ifjúsági és felnőtt szekcióban. A lebonyolítás szempontjából körmérkőzés formájában, 15-15 perc játékidő keretben indultak a sakkjátszmák. Zárt és nyílt megnyitások, érdekes anyagi eloszlások, gazdag taktikai és stratégiai elemekben színes mérkőzések között mérték össze tudásukat sakkozójuk.

Eredmények:

Ifjúsági: 1. Selli Máté 3 pont

2. Vig Szabolcs 1 pont

Felnőtt: 1. Molnár Mihály 3,5 pont

2. Terék Gyula 3 pont

3. Vig Antal 2,5 pont

4. Fekete Alex 1 pont

5. Farkas Krisztián 0 pont

Ezúton szeretnék köszönetet mondani azoknak, akik közreműködtek a verseny megvalósításában.

További jó sakkozást mindenkinek!

„Köszönjük a barátságot!”

Terék Gyula

BATTONYAI ÚJSÁG

Battonya Város Önkormányzatának településpolitikai tájékoztatója

Felelős kiadó: Marjai János polgármester

Szerkesztő: dr. Palkó Lajosné, Brenucz Mária

Szerkesztőség címe: Városi Művelődési Központ és

Könyvtár, Battonya, Fő u. 72/A

Tel./Fax: 06 68/456-090

E-mail: battonyakonyvtar@vipmail.hu

ISSN: 1589-5769

A fejléc grafikáját Pálkó Gábor készítette.

Nyomdai munkák: Yes-Press 2001. Bt., Tótkomlós